

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 206/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť O. D., K., zastúpeného advokátkou JUDr. V. K., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 17 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 25 P 42/2011 z 31. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoP 233/2011 z 29. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. D. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2012 doručená sťažnosť O. D., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných

práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 P 42/2011 z 31. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoP 233/2011 z 29. februára 2012. Na výzvu ústavného súdu sťažovateľ podaním doručeným 7. júna 2012 svoju sťažnosť doplnil a pripojil napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. D. (ďalej len „maloletá“) bol sťažovateľ ako otec maloletej účastníkom konania o návrhu matky Ing. A. M. na zmenu úpravy styku otca s maloletou vedeného okresným súdom pod sp. zn. 23 P 254/2003. Okresný súd rozsudkom zo 4. decembra 2008 vo veci rozhodol tak, že styk sťažovateľa s maloletou zakázal. Na základe odvolania sťažovateľa bol rozsudok súdu prvého stupňa v odvolacom konaní potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 CoP 27/2009 z 27. februára 2009. Sťažovateľ napadol rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním, v ktorom namietal, že nemožnosťou zúčastniť sa znaleckého dokazovania a postupom konajúcich súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Na základe sťažovateľom podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 1 Cdo 109/2009 z 28. augusta 2009 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rozhodnutí o dovolaní najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom poukazujúc na to, že v konaní boli nariadené dve znalecké dokazovania, pričom sťažovateľ sa ani jedného z nich nezúčastnil s tvrdením, že nebol na ne riadne predvolaný. Konajúce súdy sa uspokojili so znaleckými posudkami podanými aj bez vyšetrenia sťažovateľa, nepreverili skutočnosť súvisiace s predvolávaním sťažovateľa na vyšetrenie k znalkyniam a nevysporiadali sa s námietkami sťažovateľa proti podaným znaleckým posudkom. Následne krajský súd uznesením z 30. apríla 2010 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo 4. decembra 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd po doplnení dokazovania v zmysle pokynov odvolacieho súdu opätovne vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 25 P 42/2011 z 31. mája 2011 tak, že styk sťažovateľa s maloletou zakázal. Proti označenému rozsudku okresného súdu podal

sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa ani po vrátení veci neodstránil v konaní nedostatky vytýkané dovolacím súdom. Krajský súd na základe sťažovateľom podaného odvolania rozsudkom sp. zn. 8 CoP 233/2011 z 29. februára 2012 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

V rámci dôvodov sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„Po vypočutí psychológov súd prvého stupňa rozsudkom č. 25 P/42/2011 zo dňa 31.05.2011 rozhodol, že mi nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Po mojom odvolaní sa s týmto rozhodnutím stotožnil aj Krajský súd, takže konečný rozsudok... ktorý je už právoplatný znel, že mám zákaz stretávať sa s dcérou a že mi nikým nebola odňatá možnosť konať pred súdom a že som si to zavinil sám.

V napadnutých rozsudkoch súdy tvrdia, že psychológovia ma na pohovor riadne pozvali ale že ja som sa vyšetreniam vyhýbal. Boli to však len tvrdenia psychologičiek bez toho, aby svoje tvrdenia podporili listinnými dôkazmi. Doposiaľ som nedostal od znalca riadne vyrozumienie alebo predvolanie, alebo pozvanie, ktorým by som sa včas mohol pripraviť a s psychológom sa stretnúť. Opísaným postupom mi bolo zabránené konať v závažnom procese, v ktorom mi súdy zabránili udržiavať kontakt s dieťaťom, ktorého som biologickým otcom a cítim sa riadnym otcom. Chcem sa podieľať na výchove svojej dcéry.

Konaním Okresného súdu Košice 2 a následne konaním Krajského súdu Košice vo veci úpravy práv a povinností voči maloletému dieťaťu súdy nerešpektovali ani názor Najvyššieho súdu SR.

Touto žiadosťou sa domáham toho, aby Ústavný súd posúdil opísané konanie súdov. Tvrším, že mi bola odňatá možnosť konať pred súdom. ...

Navrhujem, aby Ústavný súd nariadil Okresnému súdu Košice 2, v konaní č. 23 P/254/2003 a Krajskému súdu Košice, aby pokračovali v konaní. Domáham sa toho, aby súdy ustanovili objektívneho psychológa na posúdenie môjho profilu, aby som mohol byť plnoprávnym účastníkom konania v spore o dieťa.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Rozsudkom Okresného súdu Košice 2 č. 25 P/42/2011 zo dňa 31.05.2011 rozsudkom Krajského súdu Košice č. 8 Cop/233/2011 zo dňa 29.02.2012 došlo k porušeniu

základných ľudských práv sťažovateľa, vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a čl.26 ods.1,2,4 Ústavy SR v náväznosti na čl. 6 ods.1 a čl. 10 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd ako aj čl. 17 ods.1 Listiny základných práv a slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Krajského súdu č. 8 CoP/233/2011 zo dňa 29.02.2012 a rozsudok Okresného súdu Košice 2 č. 25 P/42/2011 zo dňa 31.05.2011 a vec vracia Krajskému súdu Košice na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o podanej sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľ podal 12. apríla 2012 proti napadnutému rozsudku krajského súdu sp. zn. 8 CoP 233/2011 z 29. februára 2012 dovolanie, ktoré okresný súd odstúpil 11. mája 2012 dovolaciemu (najvyššiemu) súdu na rozhodnutie. Podľa informácie z najvyššieho súdu v čase predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa nebolo o jeho dovolaní meritórne rozhodnuté.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že v súčasnom štádiu právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa má najvyšší súd v rámci dovolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem (Občiansky súdny poriadok). Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012